

УДК 378.1

СУЧАСНИЙ РИНОК ПРАЦІ : ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПИТУВАНИХ HARD I SOFT SKILLS ЛОГІСТІВ

*Водолажська Т. О., к.е.н., доцент,
tatyana.vodolazhska@gmail.com,*

*Семенова Т. Ю., здобувач вищої освіти-магістр 1 року навчання
tanyasem476916@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В умовах сьогодення ринок праці зазнає автоматизації та потребує активного введення новітніх технологій майже у всі сфери діяльності, що ставить під удар навіть найкомпетентніших спеціалістів. Тому майбутнім працівникам знадобляться знання та навички, які не можуть бути передані машинами чи комп'ютерними програмами. Вимоги до майбутніх працівників стають більш спрямованими на особистісні якості. Професійні знання і досвід роботи вже не так цінуються керівниками, якщо вони не підкріплені так званими «soft skills» («гнучкими/м'якими навиками»).

«Soft skills» – це не пов'язані з конкретними сферами діяльності навички, які ще можна ідентифікувати з особистісними якостями та варіантами поведінки, що допомагають людям у роботі, сприяють адаптації та соціалізації.

Ці навички важливі як у роботі, так і в житті. Використання «soft skills» в більшості випадків є ключовим аспектом для досягнення поставлених цілей. Тому вони мають перевагу над «hard skills» («твердими навичками»), які спрямовані тільки на конкретний вид діяльності і є суто технічними.

HR-и великих компаній та headhunter-и констатують, що на ринку праці сьогодні існує великий вибір фахівців з відмінними «твердими навичками». Тому зазвичай вони обирають для наймання з-поміж тих, хто якісно володіє більшою кількістю «soft skills». Працедавці переконані, що працівники, які володіють даними навичками, можуть не тільки давати кращі результати, але ще й сприятимуть створенню комфортної робочої атмосфери. Саме тому 85 % тренінгових програм і курсів онлайн та офлайн форматів сьогодні орієнтовані на опанування саме «soft skills» [1].

У той час як багато лідерів мають та інтуїтивно застосовують такі навички, багатьом іншим доводиться тренуватися і наполегливо працювати над їх розвитком. Науково встановлено, що від природи людині справді даються деякі такі навички, але їх умовна сила складає не більше 15 % від того максимуму, які можна розвинути завдяки регулярній практиці [1].

Загалом налічується значна множина «soft skills», однак є декілька загальних прикладів, необхідних для працевлаштування : «вміння знаходити спільну мову з колегами, керівником та підлеглими; здатність приймати рішення; менеджерські навички – самоорганізація та за необхідності, координування роботи інших людей; адаптивність та гнучкість у складних ситуаціях» [2].

Саме такі навички можуть стати ключовими в ухваленні рішення керівником щодо працевлаштування кандидата і допоможуть виділитися на тлі претендентів.

Нині на ринку праці представлено досить багато вакансій, однією із найбільш запитуваних та актуальних із яких є посада логіста. Загалом логіст – це фахівець, який професійно займається переміщенням, складуванням товарів, наданням послуг та інформації у різних галузях та їх доставкою. Логісти виконують безліч важливих функцій, здійснюючи широкий спектр завдань, вони є незамінними спеціалістами та відіграють важливу роль у забезпеченні безперебійної роботи ланцюгів постачання в багатьох галузях. До основних обов'язків логіста входять:

1. Управління ланцюгами поставок – відповідальність за координацію та оптимізацію всього ланцюга поставок від пошуку сировини до доставки готової продукції клієнтам.

2. Управління запасами – гарантована наявність необхідного обсягу запасів у потрібний час, задоволення попиту без їх надлишку.

3. Управління транспортом – планування і контроль транспортування товарів з гарантією, що вони дістануться пункту призначення вчасно та найбільш економічним способом.

4. Аналіз даних – використання даних для ухвалення обґрунтованих рішень, покращення процесів та скорочення витрат.

5. Вирішення проблем – логісти часто стикаються з несподіваними проблемами, такими як затримки або збої в ланцюгу постачання. Їхні навички вирішення проблем мають вирішальне значення для підтримки операцій [3].

Аналіз актуальних вакансій логістів, розміщених на Сайті пошуку роботи в Україні <https://www.work.ua> (таблиця 1), дозволив підсумувати : більшість затребуваних вакантних посад вимагають від кандидата навичок групи «soft skills». Це твердження пояснюється тим, що для працедавців в кінцевому прийнятті рішення щодо працевлаштування на посаду логіста переважну роль відіграють саме гнучкі навички, ключовими у загальному переліку яких є : комунікабельність, вміння працювати в команді, стресостійкість, логічне мислення, самодисципліна, відповідальність та організованість.

Таблиця 1 – Аналіз вакансій логістів станом на початок 2024 р.

Компанія/ вакансія	Перелік вимог до кандидата	
	«soft skills»	«hard skills»
QPart	відповідальність; організованість; аналітичні навички; готовність до навчання та саморозвитку	вміння складати та оформлювати митні декларації, контролювати процеси відправлення та отримання товарів; вміння працювати з комп'ютером та програмами MS Office
Delta Sport	відповідальність, уважність, старанність, комунікабельність; вміння працювати з великим обсягом інформації	вільне знання англійської мови; досвід роботи на аналогічній посаді від 3 років; знання основ логістики; робота з первинною документацією
Баумит Україна	відповідальність, комунікабельність, логічне мислення, цілеспрямованість, самодисципліна	знання іноземних мов на вибір (англійська, німецька рівень A2-B1)
Handicap international	навички міжособистісного спілкування; відмінна організованість; здатність працювати в багатокультурному середовищі, що потребує гнучкості; здатність працювати самостійно, але також і в команді; здатність витримувати тиск та управляти стресом	щонайменше один рік досвіду роботи у міжнародних гуманітарних неурядових організаціях або з щонайменше одним роком досвіду роботи у сфері логістики; вільне володіння українською та середнє англійською мовами
ТОВ «Тревел Трак»	висока відповідальність, уважність до деталей та здатність працювати в	досвід роботи на аналогічній посаді від 1 року; розуміння транспортних процесів

Компанія/ вакансія	Перелік вимог до кандидата	
	«soft skills»	«hard skills»
	стресових ситуаціях; відмінні комунікативні навички та вміння працювати в команді	та логістичних аспектів
Лінія магазинів «Eva»	комунікабельність, організаторські здібності, стресостійкість; грамотність, відповідальність, уважність; робота в режимі багатозадачності	досвід роботи на складі та транспортній логістиці від 2 років на посаді логіста або менеджера з логістики; знання бізнес-процесів складу та доставки

Навички групи «hard skills» також є невід’ємною частиною професії логіста. Знання та вміння надають значну перевагу при працевлаштуванні і в багатьох компаніях цінується досвід роботи в даній сфері.

Незважаючи на численні дослідження, наразі неможливо чітко визначити, яка з цих двох груп навичок є фундаментальнішою, важливішою чи кращою. Саме тому бажано «балансувати» між «hard skills» та «soft skills». Це пов’язано з тим, що перші допомагають абітурієнтам визначитися з майбутньою професією та обрати свій кар’єрний шлях, а другі - стати успішними, затребуваними та висококваліфікованими фахівцями [4].

Отже, теперішній ринок праці – це сучасна система відносин між працедавцем та працівником, яка завдяки впровадженню новітніх технологій у повсякденне життя змогла дещо відсунути на другий план «hard skills» та сконцентрувати увагу переважно на «soft skills» фахівців. Тому обов’язково та вкрай необхідно забезпечити їх набуття та розвиток у відповідних освітніх програмах підготовки фахівців-логістів у вищих навчальних закладах.

Література:

1. Юськова Ірина. Що таке Soft Skills? В чому різниця Soft і Hard Skills? : веб-сайт. URL: <https://yuskova.com/tpost/0c0tmotsr1-scho-take-soft-skills-v-chomu-rznitsya-s>
2. Soft skills : що це і чому їх слід розвивати: веб-сайт. URL: <https://advice.telegazeta.com.ua/soft-skills-shho-cze-i-chomu-yih-slid-rozvyvaty/>
3. Хто такий логіст : завдання, роль, історія професії: веб-сайт. URL: <https://ukrautologistic.com.ua/hto-takij-logist/>
4. Сайт пошуку роботи №1 в Україні : веб-сайт. URL : <https://www.work.ua>